

HB 1836

HÍRADÓ

KÖNYVTÁRI

XXXVII. ÉVF 10. SZÁM 1993. OKTÓBER

*A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
dolgozóinak tájékoztatója*

JÓ MAGUKNÁL...

Könyvtári nyílt nap, 1993.

Férfiasan bevallom: jó két évtizede a kényszer hozott a pályára – éppen nem volt állásom. A könyvtárosságot akkor ideiglenesnek tekintettem. A dolgok mai állása szerint lehet, innen megyek nyugdíjba. Néha megkérdem magamtól, mi tartott meg a pályán, mi az a különleges, "könyvtárspecifikus" többlet, melyet itt megkaphatok, amely megéri a választást?

Hogy végül is mi tartott a pályán? Mindenek előtt a szolgálat varázsa. Túlzás nélkül mondhatni, van abban valami felemelő, ha ötpercenként mást kérdeznek az embertől és Te meg akarsz felelni a folytonosan változó kihívásnak. Meg azután agytornának sem utolsó a nyilvános szolgálat. Irodalomtudomány és történelem, számítástechnika és biológia váltják egymást a legtervezetlenebb rendetlenségben, csak győzzed átállítani az agyadat a megfelelő frekvenciára.

Azután itt van az állomány. Nem is hinned, milyen gazdag. Csak tudnod kell benne keresni. Emlékszem kezdő központos koromra, amikor először szabadultam be a "nullakilencbe" és vehettem kézbe a Suprasli Ószláv Miskönyvet, Mercator térképeit, vagy éppen az Orbis Pictust... könyvtárosi pályafutásom boldog perceit jelentette a "vasajtó" mögött eltöltött idő.

Az állományban – természetesen nemcsak a ritkaságok az érdekesek. Azokat az olvasó úgysem nagyon láthatja. Neki a legújabb és a legjobb kell, lehetőleg az, ami még csak holnap jelenik meg. Újabb kihívás: a megfelelő könyvet adni az olvasónak. Lehet, nem a legújabb, de legalább annyira használható, sőt... ilyen esetekben olykor eszembe jut Szent-Györgyi Albert szállóigéje arról, hová is kell nyúlni a polcon. Amikor kapsz egy kérdést, megcsik, azt sem tudod, eszik-e vagy isszák a szóban forgó

személyt, tárgyat vagy fogalmat. Aztán belevágsz és Te vagy a legboldogabb, ha sikerült. És ha sikerült, közös az öröm: úgy adtál valamit, hogy Te is gazdagodtál általa.

Más: Olykor előfordul, hogy a központi könyvtárban reámköszön egy régi olvasóm, pedig már majd 15 éve nem dolgozom az ottani nyilvános szolgálatban. Mégis emlékszik rám, arra, hogy segítettem akkor és ott megtalálni neki azt a valamit, amit én már régges-régen elfelejtettem. Néha meg is kér, segítsek neki úgy, mint akkor. Bízok bennem. Mondja valaki, hogy nem érdemes!

Ugyanaz másképpen: "valahonnan ismerős" az arca, hogyan közeledik a lépcsőn fölfelé. Észrevesz, felcsillan a szeme és már mondja is:

- De jó, hogy maga van itt!

Mi tagadás, szeretem, ha dicsérnek, de nem állom meg, hogy vissza ne kérdezzek:

- Olyan biztos ebben?

- Maga egyszer már segített...

Ő emlékszik, én már az arcára sem. Sokszor már délutánra elfelejttem az első reggeli kérdést. Legközelebb már megismerem. Most nem kér, csak odajön:

- Nem zavarom?

- Miben segíthetek?

- Tulajdonképpen már a múltkor is el akartam mondani, de nem is olyan könnyű ezekről a dolgokról beszélni...

- Szóval?

- Csak azt szeretném, hogy tudja: jó magukhoz jönni. Jó maguknál.

Mit akarhatok még?

Aknay Tibor

A KÖNYVTÁR SZOCIÁLIS FUNKCIÓJA

Szubjektív híradás egy tanácskozásról

Szombat este van, nemrég érkeztem haza, élményekkel feltöltekezve, zsibbadt-fáradtan heverek az ágyon, lapozgatom a vonat induláskor vásárolt *K e l l e t M a g y a r o r s z á g o t*, ahol az első oldalon "A legfrissebb" főcím alatt olvasom a következőket: "Az ország könyvtárosai adtak egymásnak randevút tegnap a n y i r e g y h á z i M ó r i c z Z s i g m o n d K ö n y v t á r b a n. A könyv emberei "A könyvtár szociális funkciójáról" tanácskoztak. A könyvtárak mai helyzetéről, lehetőségeiről és feladatairól hangzottak el előadások neves szakemberektől. Szombaton a vendégek a megye legismertebb irodalmi nevezetességeit látogatják meg."

Milyen is volt? Péntek reggel, az indulásnál leplezetlen irigységgel pillantottam azokra a kollégákra, akik velünk jöttek, ámde nem voltak előadók. Tudtam magamról, hogy izgulós vagyok, de, hogy ennyire? Bár a vonaton legbájosabb kolleginám elmondta, a felkérésben szerepelt, hogy mindenki magát képviseli, nem a CÉGet. Késő, már magamat sem akarom leégetni...

Polgármesteri megnyitó, kulcsmondata: "A könyvtár legfontosabb szociális funkciója, hogy létezik". Ettől kezdve, sorrendben fegyelmезetten elkezdődnek az előadások. Zúdul az információ, az ötlet, vélemény. (A tanácskozás előadásait füzetben megjelentetik, *B a r t o s É v a* előszavával.)

Álljon itt ízelítőül néhány számomra fontos, kiragadott gondolat:

"A könyvtárnak az a dolga, hogy mindent akarjon, ami szakmai lelkiismerete szerint szükséges."

"Döbbenetes módon megnőtt azoknak a száma, akik segítségre szorúlnak."

"Hályogkovács módjára segíteni életveszélyes dolog. - A jó szándék nem elég a szakértelem helyett."

"A leszűkítés indokolatlan, markoljunk egy kicsit többet!"

"Meg kell tartani a kompetencia határokat! A könyvtár szociális munkájában legfontosabb az információ!"

"Ne a könyvtáros legyen az, akinek a szociális helyzetén segíteni kell..."

Nagy érdeklődéssel hallgattam *D r. V a r g a J ó z s e f n é* amerikai tapasztalatait, *M o l n á r M á r i á t*, Szegedről, aki a vakok könyvtári ellátásáról beszélt, valóban *m á s k é p p e n* és *Á g o s t o n I l d i k ó t*, Csákvárról, aki a méltó halálhoz segítsérről is beszélt, mint a kórházi könyvtári munka egyik területéről.

Na és a mieink! Bár őket nem először halom, de izgulni értük és büszkének lenni rájuk, azt hiszem, lehetett... *H u c s k ó M a r r i* a könyvtárában működő idősök klubjáról beszélt. *G a l l y a s G a b i* a kismama klubról. *K a p u v á r i Z s u z s a* előadását *B a r t o s É v a* olvasta fel, a figyelemfelkeltő cím "A segítőkét segítő bibliográfiákról" tartalmaz, szakszerű előadást takart - nagyon tetszett. Aztán persze én is elmondtam, amit szerettem volna (csudákat, mennyit nem mondtam, pedig akartam...).

A "Bomba I." *M a r u s z k i J ó s k a* volt. Nekem ez nem "robbant" igazán, hiszen kedvenc "mániám" nekem is "a könyvtár, mint a közösségi élet színtere". *N a g y A t t i l a*, a tanácskozás elnöke nem először kezdeményezte vitát - nem megy, sem a hely, sem a feszes program nem engedélyezi ezt.

Az igazi "bomba" *B a r t o s É v a* hozzászólása. Idézek belőle:

"Mottó: Segítsünk magunkon, hogy másokon is segíthessünk! Ahogy visszagondolok, már legalább 15-20 éve beszélünk a könyvtárak szociális tevékenységének fontosságáról. E téren minden kezdeményezést lelkesen üdvözölnek a szakmán kívüli szakemberek, akik sajátos, speciális könyvtári modellről beszélnek időnként. Bátorítanak a külföldi példák is, hiszen azt tapasztaljuk, nagyon komolyan veszik ezt a feladatot azokban az országokban, ahol igazán jóléti társadalom van. Saját berkeinken belül mégis bizonytalanság tapasztalható, tele vagyunk kételyekkel: kell-e, jó-e, amit csinálunk. A sokszínű, nem kevés áldozatot kívánó kezdeményezésekre igen eltérőek a reakciók: dicsérnek, megmosolyognak, netán még gúnyolódhatnak is - a szakmabeliek, a főnökök a fenntartók. ... Nekünk itt és most tehát ki kellene nyilvánítanunk: van szociális funkció, vagy nincs, s a nyilvánításunknak vonjuk le a következtetéseit!"

Ha úgy döntünk, hogy a közművelődési könyvtárnak nem feladata a hátrányos helyzetű olvasókkal szembeni megkülönböztetett figyelem és bánásmód alkalmazása, akkor ezt a tevékenységet ne várjuk el a könyvtártól s az a könyvtáros, aki ilyesmit tesz, fogja fel saját hobbitévékenységének az egészét.

Ha viszont úgy döntünk, hogy a könyvtári tevékenységnek szerves része a szociális munka, sőt, ez a tevékenység a könyvtártól, könyvtárostól elvárható, akkor ennek keretét, feltételeit, követelményeit egyértelműen meg kell határozni.

Határozzuk meg végre - először a magunk számára - hogy miben várunk segítséget, honnan várunk segítséget, kik a szövetségeseink, hol van annak a határa, amit vállalnunk kell és amit vállalnunk lehet a társadalmi munkamegosztásban."

Igen, ezek azok a gondolatok, amelyek valamennyiünket foglalkoztatnak! A hozzászólások vegyesek voltak, volt aki valamiféle köztes megoldásra adta le a voksát, de fájdalom, igazi vita már nem alakult ki, pedig

engem borzasztóan érdekelt volna mások véleménye, de erre már csak este, szűkebb körben került sor. A tanácskozás után a nyiregyháziak páratlan vendégszeretetét élveztük.

(Utóirat a szerkesztőnek: Sándor! Lehet, hogy nem erre számítottál, az is lehet, ha később írok, szakszerűbb lennék, de szerettem volna megörökíteni ezt az élményzuhatógot, ami nagyon, de nagyon kell a mindennapok "mókuskerekéhez"!)

Kövesd Péterné

Szociális elkötelezettség vagy vállalkozói szellem?

/Olvasónaplómból/

Meghökkenítő cikk jelent meg a német könyvtárosok lapjában, a Buch und Bibliothek-ban.* A szerző - hazatérve angliai tanulmányútjáról - a megszokott lelkes hang helyett kesernyés beszámolót tett közzé az angol könyvtárakról.

A beszámoló írójának, I.C.P.-nek nem ez volt az első angliai útja: tíz évvel ezelőtt hosszabb időt töltött a szigetország könyvtáraiban, és akkor még elragadtatással tért haza onnan. Csodálta az angol könyvtárosokat, akiknek szemléletmódjában a 80-as évek elején már megtörtént - így írja - a "kopernikuszi fordulat": tevékenységük központjába az ellátandó lakosok tényleges szükséglete került. S mivel ez a "tényleges szükséglet" elsősorban a szociálisan hátrányos helyzetűek körében jelentkezett (Angliában 1982-ben már 2,5 millió munkanélkülit regisztráltak!), a könyvtárak legfőbb feladatuknak a rászoruló rétegek tájékoztatását tartották a túlélést elősegítő jogi és anyagi lehetőségeikről. Így jött létre és bontakozott ki a közérdekű tájékoztató szolgálat, a Community Information Service. A beszámoló szerzője ezt tartja a legfontosabb, legjellemzőbb előbbrelépésnek a 80-as évek könyvtári életében. S miközben a cikkíró hazájában, Németországban még javában dúltak a "használóközpontú könyvtár" kontra "értékmegőrző könyvtár" viták, Angliában a közkönyvtárakat már mindenekelőtt a szociális elkötelezettség jellemezte.

Mindez szorosan összefüggött az angol társadalmi-politikai helyzettel. A könyvtárak szociális elkötelezettsége és felelősség-vállalása a társadalom egészének beállítódásában gyökerezett: ezekben az években a "gondoskodó társadalom" volt az uralkodó politikai eszmény. A szociális problémák társadalmi kezelésének módja ekkor még egészen más volt, mint amilyenné a thatcherizmus alatt vált. A konzervatív hatalomátvétel után a gondoskodó társadalom eszméjét a piacgazdaság nyers törvényei váltották föl, s mindenek elé került a szigorú takarékoság elve. Ez a politikai irányváltás

a közkönyvtárak irányultságát is módosította. Ez idő tájt megtorpannak és visszafejldnek a szociális jellegű kezdeményezések, s a könyvtárosok - az általános politikai légkör hatására - maguk is "jó vállalkozók" szeretnének lenni. Vagy ha nem is szeretnének, de erre kényszerülnek, hogy az egyre jobban zsugorodó költségvetési keretek mellett is képesek legyenek szolgáltatásaikat a régi szinten nyújtani. Az eszmény immár nem a szociálisan gondoskodó, hanem a sikeresen vállalkozó könyvtáros - írja a cikk szerzője, I.C.P. a közelmúltban tett angliai látogatása után. A siker érdekében a könyvtárosok, mint jó menedzserek egyre újabb szolgáltatásokkal kívánják megnyerni a társadalom "felső kétharmadát" (pl. gyorsinformáció a gazdasági és társadalmi élet főbb szereplőinek), s közben megfedkeznek az alsó egyharmadról, a társadalom alsó szintjére szorultakról. Nehéz az árral szemben úszni: civil kurázsi és a jelenen túlra tekintő politikai távlat kell ahhoz, hogy egy könyvtáros ma Angliában munkája középpontjába állítsa az "alsó harmad" ügyét. A többség - úgy véli a cikk írója - e helyett inkább jó vállalkozó akar lenni, könyvtári menedzser, s ennek fő eszközeit a permanens újraszervezésben, az igényvizsgálatokban, s a csodaszernek tartott teljesítménymérésben véli fölfedezni.

A thatcherizmus új értékeket is plántált az angol könyvtárügybe, de ugyanakkor széles mezőket felperzszelt. Túlságosan bízik a racionális szervezésben, pedig úgy látszik, hogy túlságosan szűkreszabott anyagi feltételek és túlságosan kevés könyvtáros mellett a legjobb menedzser is kudarcot vall. A racionális könyvtári piacgazdálkodás felfalja önnön gyermekét, a könyvtárat.

Legalábbis Angliában, s legalábbis a cikk írója szerint.

*/Inga Czudnochowski-Pelz: English Public Libraries - Revisited. = Buch und Bibliothek, 1993. 4 No.

Katsányi Sándor

GYEREKEK ÉS KÖNYVTÁROSOK

Hozzászólások Szász Ilona gondolataihoz

A gyerekek könyvtári ellátása. Beszélgetés Szász Ilonával. = Könyvtári Híradó, 1993. 8-9. szám. - A szerkesztőség további hozzászólásoknak is helyt ad.

Még sokan tudunk mosolyogni!

Fontos és alapvető kérdés hálózatunkban a gyerekek könyvtári ellátása. Jó, hogy a Könyvtári Híradó részletesen foglalkozik ezzel a témával.

S z á s z I l o n a okosan, töprengően írt a bennünket gyerekkönyvtárosokat foglalkoztató kérdésekről. Nagyon mélyen, a lelkemből szól, cikkét többször is elolvastam, s a bennem kavargó gondolatokról csapongva írok le néhányat:

"Két egyenlő félből adódott össze az egész". (Ti. a gyerekek és a felnőttek könyvtári tereiből.) Ezzel szemben áll a mai valóság: a gyerekekre szánt alapterület csökken; ha elmegy a gyerekkönyvtáros, több kerületben nem szakképzett kolléga kerül a helyére, vagy nem töltik be a státuszt. Jó ha az ottani kolléga ezt szóvá teszi: státuszt, szakembereket ugyan nem kap, de legalább hangot adott - ha halkán is - egy fontos ügynek.

- A gyerekekre idő kell, utána megint csak idő és pénz. Idő kell a felkészülésre - olvasni, beleolvasni a gyerekek könyveibe, ismerni a kedvelt irodalmi alakokat és műveket (akár szeretjük őket mi magunk akár nem). Mindenki szabad idejében végzi ezt a munkát, de a gyerekkönyvtárosnak e mellett szüksége van saját olvasmányélményre is.

Idő kellene a beszélgetésekre, a játékra.

Illusztrációink Heinrich Z i l l e (1858-1929) berlini grafikus alkotásai. (Albuma a Központi Könyvtár új szerzeménye.)

Pérez kellene a megfelelő mennyiségű dokumentumra. A gyerek érdeklődése sokszor felángol egy téma iránt, de mire az előjegyzett könyvhöz hozzájut, már nem az a téma izgatja.

Érdekes lenne az alapterület, a szakmai ellátottság és a könyvbeszerzési keret vizsgálata. Eszembe jutnak a különböző irányzatok (magyarok és nemzetközök), de ezeket még emlegetni se mindig illik.

A társadalmi változások kihatnak a gyerekek könyvtárba járási, olvasási szokásaira is. (Meváltozott az egyházak szerepe, fellendült az egyházi könyvkiadás, átalakulóban vannak az iskolák, a felvételik, gyermekmozgalmak, alapítványok stb.). Erről nem készült átfogó szakmai vizsgálat. Pedig van Szociológiai osztályunk és szociológiai szakreferensünk.

Ugyanilyen fontos lenne a gyermekfoglalkozások vizsgálata: melyek sikeresek és miért? Hogyan tudná ezt más kerület hasznosítani? A foglalkozásokat értékelve a könyvtáros kollégák véleménye mellett a gyerekek véleménye is nagyon fontos lenne! (Megint az idő!)

Jó lenne ismerni fiatal kollégáink véleményét is, (hiszen ők vannak korban a legközelebb a gyerekekhez) a könyvtár egészéről is, ők hogyan látják munkánkat, mit tapasztaltak a hálózat más könyvtáraiban (ha eljutottak oda).

Szükség lenne a külföldi tapasztalatok megismerésére is, akár a lefordított cikkek megvitatására, akár személyes tapasztalatcsere keretében. Ehhez persze nyelveket kellene tudnia a gyerekkönyvtárosoknak...

A hálózat egészének működésében fontos szerepünk van, s ezt kell is, hogy érezzük. A most létrejött KT is foglalkozzon a gyerekek könyvtári ellátásával, foglaljon állást a jövőt illetően. A könyvtáros felelőssége is nagyon fontos: ismerje lehetőségeit, éljen velük, adjon hangot a véleményének (pl. cikkek írása, részvétel a közéletben stb.)!

A gyerekkönyvtárakban régen megvolt "különgyűjtemények" helyzete ma nem nagyon ismert.

Készít-e valaki bibliográfiát? Szükség lenne pl. a Mesegyűjtemények analitikus bibliográfiájának a folytatására! Az a kolléga,

aki ezt vállalná (én az első készítőjére Tompekné Gabira gondolok) kapna 2-3 hónap felmentést egyéb munkái alól, s így elvégezhetné a számunkra alapvető mű elkészítését. Persze nem a XIII. kerület gondja lenne ez, hanem a hálózat egészéé, mivel elkészülte után mindenki használná.

Mi a helyzet a központ régi gyermekkönyveivel, hálózatban még fellelhető a régi könyvekkel, a dedikált példányokkal? Ez nemcsak a gyerekekre vonatkozó kérdés! (Nyilvántartását akár a KC, akár a most készülő számítógépes nyilvántartás is végezhetné.)

A felső vezetésnek egyértelműen állást kellene foglalni a szakmai koncepciók, irányelvek alapján, egyes feladatok sorrendiségét megállapítva meghatározni, hogy a gyerekek ellátásának hol a helye, s annak a gyakorlatban - akár egyes középvezetők döntéseinek ellenében is - érvényt szerezni. (Pl. a gyerekek ellátásának területe ne csökkenjen, szakemberek felvétele stb.)

A könyvtáros személyiségéről írottakkal nagyon is egyetértek; kiegészíteném saját szellemi feltöltődésünk és nőiségünk fontosságával.

A ma könyvtárosának több okból is lehet lelkiismeretfurdalása, hiszen feladatai közül valamelyiket mindig elhagyni kényszerül, attól függően, hogy melyiket tartja fontosnak. Ha a gyerekkönyvtáros fontosnak érzi a foglalkozások tartását (klub stb.) és a kötelező adminisztrációt is elvégzi, akkor a többi munka bizony hátrább marad. Ha pályázatokon vesz részt, pénzt ugyan nyer a foglalkozásokhoz és ez jó, de a vele járó adminisztráció már kevésbé, az újabb idővesztéséről már nem is szólva.

A szakmai koncepció mellé szorosan kapcsolódik a menedzsermunka. Megjelenni, sze-

repelni saját programunkkal mindenütt. Ez egy ember összefogott munkája mellett minden munkatárs odafigyelését kell, hogy jelentse! Társadalmi fontosságunk elismertetésében is nagy szerepe lenne.

Fontos szerepünk van a "szépirodalom élvezetének", a "belső képlátás fejlesztésének" és a kommunikációs képességének kialakításában. (Újra előbukkant a könyvtáros személye és az időtényező!)

A Gyerekkönyvtáros Műhelyről: Fontosnak tartom, hogy legyen bármilyen formában is, és hírt adjon a gyerekkönyvtári szolgálatról. Nagyon nehéz az önszerveződés, ha szabadidőben kell összejönnünk, ha a saját rengeteg munkánk mellett még valami pluszt akarunk elvégezni. Havonta 8-10-12-15 fő így is összejött, hogy a gyerekekről, a könyvtárról, magunkról beszéljünk, s együtt csináljunk valamit. A Műhely megbeszélései között több olyan is szerepelt, amelyre minden könyvtáros eljöhett volna. A felső vezetéstől 100 000 Ft-ot kaptunk erre az évre, amelyből az első félév előadóit, illetve a Randínó nyomdaköltségeit fizettük ki. Két pályázaton összesen 180 000 Ft-ot nyertünk a Randínó játéokra.

Ezután változó helyszíneken tartjuk az összejöveteleinket (így talán többen is fontosnak érzik majd a bekapcsolódást.) Hosszabb időszakonként, kéthavonta a hó harmadik szerdáján jövünk össze és egyben könyvismertetéseket is tartunk. Rengeteg erő és idő szükséges az információk összeszedéséhez és továbbításához (ez utóbbihoz pénz is), pedig ezek életfontosságúak is lehetnek életben maradásunkhoz.

Jelképünk, a dinoszaurusz ugyan kihalt állatfaj, de a gyerekkönyvtári munka nem az, és nem is lehet az!

Bencsikné Kucska Zsuzsa

" Mi van az Egésszel?"

Mellékvágányon van, azon is keresztbe, kisiklottan.

Rossz az alapkoncepció. Figyelmen kívül hagyja a Piaget fellépésekor már a 20-as években - nehezen bár -, de elfogadott tényt, hogy "a gyermek gondolkodása, ítéletalkotása minőségileg más, mint a felnőtté, nemcsak ismeretanyagában kevesebb, ... hanem más a menete, más a szerkezete, másféle érvényességi igényt képvisel". (Méreí Ferenc) Elsősorban fejlődéslélektani és pedagógiai szempontból rossz.

A mi érveinket utoljára 1987-ben hallgatták, de nem meghallgatták vezetőink, majd bevezették a ... Tehát az érveink nem számítottak. Ezért javasolom, hogy az alapkoncepciót tartalmazó Tervtanulmányt adják át külső szakembereknek, pl. az Országos Gyermekvédő Ligának, hogy Ranschburg Jenő vagy munkatársai véleményezhessék a gyermekérdekek szerint.

Ezen kívül létre kellene hozni egy kizárólag gyerekkönyvtárosokból álló szakmai bizottságot, akik - amennyiben a mindenkorri főigazgató hivatott gyerekkönyvtáros -;

alá tartoznának, amennyiben nem: legyen egy helyettese, aki hivatott és kizárólag gyermek szakmai vezetői teendőket lát el. Ez a testület gyermek ügyekben kizárólagos döntési joggal rendelkezne.

Mindez megérné a könyvtárnak, a gyerekeknek. Sajnos nálunk is a csúcsidezők fele az olvasólétszám, de a felnőtt olvasók jelentős részét régi gyermekeink teszik ki. (S mostanában kezdik hozni az "unokákat".)

A gyermekkönyvtárosság az egyik legszebb hivatás: a gyermek érdeklődéséből kiindul-

va, a könyvön keresztül a gyermek értelméhez, érzelmi világához közelkerülni számtalan szempontból jó lehetőség. Kreativitást igényel.

Jó lenne hát, ha nem folytonos akadályokkal kellene törődnünk, hanem a színes iskolatípusoknak és a tanterv adta lehetőségeknek, a mentálhigiénés szükségszerűségeknek, az eljövendő átképzések évtizedeinek és még sok másnak; a gyerekeknek, a majdani felnőtteknek jó szolgálóivá válhatnánk.

Friedrich Lajosné

" Elvész a gyerek "

"Tudunk-e még beszélgetni a gyerekekkel? Rájuk tudunk-e még mosolyogni?" - Nagyon szomorú, hogy egyáltalán felmerül egy ilyen kérdés, de sajnos nagyon is aktuális. Én a következőképpen módosítanám: Van-e időnk és lehetőségünk arra, hogy beszéljünk a gyerekekkel? Ha így tesszük fel a kérdést, akkor az is kiderül, hogy a nemleges válasz nincs összefüggésben a gyermekkönyvtáros személyiségével. A megváltozott szolgáltatási viszonyok szinte lehetetlenné teszik a személyes kapcsolatok kialakulását. Vegyünk példának egy közepes nagyságú könyvtárat, ahol a családi részen belül elkülönített gyermekkönyvtári rész működik. Ez feltételezi, hogy önálló gyermekkönyvtáros látja el a gyermekkönyvtári feladatokat. Itt jön azonban közbe a megváltozott szolgáltatási viszony, a sok új információhordozó, a CD, számítógépes kazetta és főleg a video. Ezek a szolgáltatások kellenek, hiszen óriási az igény rájuk, a baj csak az, hogy változatlan létszám és változatlan körülmények mellett kell nyújtani őket a legtöbb könyvtárban. Felfuttatott videokölcsönzés mellett ott, ahol egy helyen kölcsönöznek minden dokumentumot, nincs lehetőség arra, hogy a gyermekkönyvtáros ne ve-

gyen részt a kölcsönzésben. Márpedig ha részt vesz, akkor arra sincs lehetősége, hogy rámosolyogjon a gyerekekre, nemhogy elbeszélgessen vele. Egyszerűen nincs mód arra, hogy kivonjuk a kölcsönzésből, hiszen a fődőben - hétfő, szerda, péntek 14-19-ig - olyan erős a forgalom, főleg a video miatt, hogy minden kézre ott van szükség. Ezt pedig valóban megcsínylik a gyerekek! Hiába van önálló gyermekkönyvtári rész, az kéne, hogy a gyermekkönyvtáros ott is tartózkodjon, legyen kihez szólni, kérdezni, vagy akár csak elbeszélgetni. A gyerekek csak "téblábolnak" a számukra kialakított hangulatos térben. Persze, hogy csökken a számuk, persze, hogy nem jönnek, hiszen hiányzik az elengedhetetlen személyes kapcsolat.

Ha kiírjuk egy plakátra a gyermekfoglalkozásokat, az önmagában semmi, ha nincs mögötte személyes ismeretség, beszélgetés. A kölcsönzés nyilvántartása a felnőttekkel közös térben zajlik, elszakadva a gyermekkönyvtártól. A sok felnőtt és főleg videós között újra csak elvész a gyerek. Biztosan javítana a jelenlegi helyzeten, ha a gyermekkönyvtáros a gyermekek részére elkülönített részben tartózkodhatna. Ez azonban a video óriási mértékű felfutása miatt a közepes nagyságú könyvtárakban lehetetlen. Az ilyen típusú könyvtárakban mindenkinek mindent kell csinálni. Az önálló, csak a gyerekekkel foglalkozó gyermekkönyvtáros biztosítása plusz létszám nélkül megoldhatatlan. A plusz létszám pedig már bérkérdés, ahol felmerül, hogy ilyen kevés számú gyermekolvasóra kell-e önálló gyermekkönyvtáros? Talán érdemes megpróbálni!

Szecsei Lászlóné

Szász Ilona gondolataihoz számos hozzászólás érkezett. Elnézést kérünk azoktól, akiknek az írását - terjedelmi okokból - csak a következő számban tudjuk közölni. A vitát nem zártuk le, továbbra is elfogadjuk minden hozzászólást. (Szerk.)

Szabó Vladimír emlékkiállítás az Artotékában

Budapest fürdőváros Kiállítás

Tavaly, amikor ősszel az artotéka saját állományából válogatott reprezentatív kiállítással jelentkeztünk a Pataky István Művelődési központ 3 termes galériaként működő kiállítóhelyiségeiben, még nem volt biztos, hogy régen kialakított elképzelésünket valóra is válthatjuk, és a grafikai gyűjteményhez kapcsolódó időszak kiállításokhoz állandó otthont kapunk. E kiállítások célja a kortárs sokszorosított alkotások és mestereik szélesebb körű megismertetése. Az idei szeptemberi tárlaton, Szabó Vladimír festő- és grafikusművész rézkarait, lemezlitográfiát mutattuk be a művészetkedvelő közönségnek.

Szabó Vladimírt festményei és grafikai munkái a XX. századi magyar képzőművészet egyik legjelentősebb alkotójává tették. A művész 1934-ben a Nemzeti Szalon 82. kiállításán mutatkozott be. Munkásságában ez időponttól egyidejűleg vannak jelen a grafikák, a festmények és a művész által nagy kedvvel alkotott rézkarcok. Így az artotéka kiállításán az a cél fogalmazódott meg, hogy sokszorosított grafikai munkásságának keresztmetszetét mutassuk be.

Ahhoz, hogy a Venezia (1934) c. rézkarcral, a Zsuzsanna I., II., III. (1982)-vel és a két dátum között lévő 77 db művel e célunkat megvalósíthassuk, az artotéka állományán túl a kiállított grafikákat kölcsön kellett kérnünk. Így kaptunk meg az Országos Széchényi Könyvtár Kisnyomtatvány és Plakáttárából 55 db nyomatot, a művész özvegyétől, Schmolka Ágnestől pedig 24 db nyomatot.

Hogy a kiállítással el is jutottunk az artotéka céljainak megvalósításához, talán a vendégkönyvből vett néhány idézettel illusztrálnám:

"...képei megkedveltették Szabó Vladimírt. Bár most láttam először munkáit, felkeltették érdeklődésemet."

"...dícséretes, hogy egy úgymond "mezei" művelődési központ (!) ilyen nagy formátumú kiállítást hoz létre, amely a Nemzeti Galériának is dícséretére válna."

"A jól ismert Szabó Vladimír-i világ. Hamiskás, de lélekemelő."

Talán ennyit a kiállítás sikerét jelző számos "beírás" közül. További sikernek számít, hogy a megnyitón minden eddigénél többen jelentek meg, a művész tisztelői, a kortárs művészek és a művészetkedvelő közönség közül, de ami talán a könyvtár számára a legmaradandóbb: a művész özvegye a gyűjteménynek ajándékozott 16 db rézkarcot.

A régi sajtóplakátok nagyszerű februári kiállítása után márciusban az 1848-49-es dokumentumait tette közszemlére a Budapest Gyűjtemény, szeptemberben pedig fürdőink múltja került sorra.

Az ősz elején jártunk ugyan a kiállítás megnyitásának idején, de a nyári melegben még tele voltak a strandok, s így talán nem volt anakronisztikus lépés a hajdani nyarak emlékének felidézése.

A lépcsőház falait nagyméretű, színes plakátok borították, hiszen ezek a figyelemfelkeltés, a szemléltetés leglátványosabb eszközei. Az egyik oldalon a két világháború közötti időszakban készült falragaszok voltak láthatók, nosztalgikus hangulatot árasztva. Velük szemközt a hatvanas-hetvenes években kiadott plakátok sorakoztak, "blickfángos" figurális ábrázolásokkal, élénk színekkel keltve fel az érdeklődést. A lépcsőház első szintjén, a két egymással szemközt talon kisméretű, régi grafikai plakátokból és színes aprónyomtatványokból készítettünk mozaikot.

A kölcsönző bejáratával szemben felállított tárlóban 1945 előtt kiadott képes kisnyomtatványokat, a pihenőnél pedig fővárosunk fürdőgyéről szóló könyveket, s az azokban található képeket tettük ki közszemlére.

Végül lent a bejárat mellett kétoldalt régi fotókat állítottunk ki. Az életteli, hajdani strandjeleneteket ábrázoló fényképek szinte még az épületek látványánál is érdekesebbek.

Szerény, de sok szeretettel és jószándékkal rendezett kis kiállításunknak talán sikerült hozzájárulnia ahhoz a célkitűzéshez, amit munkánk legfőbb értelmének tekintünk: közelebb hozni könyvtárunk látogatóihoz szűkebb hazánk, fővárosunk múltját és jelenét.

HAZAÉRKEZETT A ZICHY-KÓDEX

Az eredetileg tervezettnél hosszabban, négy és fél hónapig tartott nyitva Sienában a Francesco di Giorgio kiállítás, melyre a kódexet kölcsönadtuk. A szervezők figyelmessége lehetővé tette, hogy a kölcsönzött műtárgyakért utazók a nyitva tartás utolsó előtti napján, szept. 4-én megérkezve másnap még megtekinthessék a két helyszínen rendezett kiállítást, sőt a visszautazás előtt néhány nap még rendelkezésre állt a város alapsabb megismerésre.

A Sienába érkezőt mindenfelé a kiállítást hirdető transzparenszek és plakátok fogadták, melyek még a zárás után is számos látogatót vonzottak volna a város nagy szülőtte életművének megtekintésére. Az építész Francesco di Giorgio munkásságát a Palazzo Pubblico-ban kiállított dokumentumok tükrözték, míg a festő és szobrász alkotásait a város déli magaslátán emelkedő Chiesa di Sant'Agostino-ban láthatta a közönség, tízezer lírás belépődíj ellenében.

A gótikus városháza alagsorának boltívei alatt sorakoztak a kódexekkel és tervrajzokkal megrakott tárlók. A 108. levélnél kinyitott Zichy-kódex szomszédságában egy-egy firenzei, velencei, vicenzai és torinói kódex, valamint egy Reggio Emilia-beli töredék volt kiállítva, valamennyi az építészeti értekezés 15. vagy 16. század eleji, első változatának kézirataival. A "második változat" kéziratait a sienai városi könyvtár és a firenzei nemzeti könyvtár kölcsönözte, de láthatók voltak későbbi, 18. és 19. századi másolatok is, Bolognából és Torinóból. Akinek pedig nem volt elég üvegen keresztül szemlélni a becses kéziratosokat, az a kijáratnál bele is lapozhatott a Firenzei Laurenziana Trattatatójára 1 készült, kiváló minőségű fakszimilébe. (Ebből a kódexből a tárlóban is csak egy fakszimile volt látható.) A lehetőséggel meglepően sokan éltek, ki a rajzokban gyönyörködött, ki a szöveget próbálta böngészni, így jómagam is csak hosszas várakozás után tudtam a kötethez hozzáférni. Bevallom, nem csekély irigységgel forgattam lapjait, a mi kódexünk állapotára és megrekedt kiadási tervére gondolva.

A kéziratok iránt kevésbé érdeklődők sem unatkozhattak a többszintes kiállítóterben, mert látványos makettek, tablók és nagyméretű színes diák tájékoztattak az építész Francesco di Giorgio munkásságáról.

A legszebb reprodukciók a kissé borsos, ezerlírás ár ellenére is már ugyancsak megfogyatkoztak a kiállítás végére, így alig tudtam néhányat vásárolni. A 60 000 lírás katalógusból az utolsó példányt sikerült megvásárolnom.

A kora őszi, nappal még nyáriás időjárás szó szerint bearanyozta a Sienában töltött pár napot. Az utolsó napon, a hivatalos dolgok (átvétel, vámkezelés) végeztével a Sant'Agostinóból jövet egy csapat gyereket látam lelkesen sürgölődni egy falhoz támasztott létra körül. Magasan fent egy Szent József kép volt a falon, körülötte a falból kinőtt gyomot cibálták a gyerekek és kék léggömböket aggattak a kép köré. Csodálkozó kérdésekre magától értetődő természetességgel válaszolták: a Madonna napja van! Csakugyan, szept. 8, Kisboldogasszony napja volt.

Köszönet illeti a szállítást, utaztatást bonyolító firenzei Universal Express-t a körültekintő szervezésért, s nem utolsósorban a Kunsttrans gépkocsiját vezető Illés Jánost, aki biztonságosan hozta haza féltett kódexünket.

Klinda Mária

Itt hívjuk fel kollégáink figyelmét, hogy az elmúlt években sikerült megvásárolnunk a "TRATTATI di architettura ingegneria e arte militare" című kétkötetes szövegkiadást, (Milano, 1967) mely Corrado Maltese szerkesztésében, Livia Maltese Degrassi átírásában tartalmazza Francesco di Giorgio Martini korábban ismert szövegváltozatait. Mivel a mű a Zichy-kódex tanulmányozói számára szükséges, a Ritkaság- és Kéziratgyűjtemény kézikönyvtárában található.

Az év könyvei a FSZEK - ben

(1992. október - 1993. szeptember között)

Második alkalommal osztottuk ki az év legnépszerűbb, legkeresettebb könyveinek szülő elismerő okleveleket. Az 1991 őszi útjára indított akciónkban a fővárosi könyvtárosok benyomásai, tapasztalataik alapján havonta beküldik a legkeresettebb könyvcímeket, melyeknek összesítése adja a havi sikerlistákat, ezek összegezéséből pedig megszületik az a népszerűségi lista, mely az év legnépszerűbb könyveit tartalmazza. Ez a fajta "közvélemény-szondázás" arra alkalmas, hogy nyomon követhessük az olvasói érdeklődés alakulását: mikor, mi befolyásolja az olvasók választásait, az olvasói kezesletet. Az igények feltárásának ez a módja, természetesen, csak hozzávetőleges, felületes képet adhat és nem helyettesítheti a megtervezett, kimunkált könyvtárhasználati kutatásokat. Ugyanakkor ezt a minimális munkaráfordítással végezhető, fontos információkat nyújtó eljárást a gyorsasága miatt mégsem nélkülözhetjük.

Az idei népszerűségi lista címei a következők: (a havi listákon való előfordulás gyakoriságának sorrendjében).

Scott:

Megveszem ezt a nőt	- Fabula-MTV Kiadó
Ripley: Scarlett	- Európa Kiadó
Jakes: Észak és Dél	- Európa Kiadó
Ripley: Mary öröksége	- Európa Kiadó
Bradford:	
Órizd az álmod!	- Európa Kiadó
Montgomery:	
Anne otthonra talál	- Európa Kiadó
Szemanú sorozat	- Park Kiadó
I.Shaw:	
Francia éjszakák	- Fabula Kiadó
I.Shaw: Fönn a csúcson	- Európa Kiadó
Márai Sándor életmű sorozat	- Helikon-Akadémiai
Mi micsoda sorozat	- Tessloff és Babilon
Mahmudi:	
Lányom nélkül soha	- Sorger Kolon Ltd.
Ottlik Géza: Buda	- Európa Kiadó

Az év könyveinek járó elismerő oklevelet a kiadók képviselői október 13-án, a Könyvtári nyílt nap alkalmából vették át a FSZEK-ben.

Bartos Éva

Nyilvánosság

Október 13-én megtartottuk a Szabó Ervin napot (Könyvtári nyílt napot). Dél előtt többek közt a kitüntetések átadása emelte az ünnep fényét, délután fogadást adott a sajtónak és a "könyvtár barátainak" Kiss Jenő főigazgató. Este énekes gálaest szórakoztatta a nagyérdeműt.

A XII. kerület könyvtárainak vezetői teendőit a nyugállományba vonuló Samu Gizella helyett november 1-től a II. kerület könyvtárainak igazgatója, Szabó Ervinné látja el.

A Nagy Esős Hétvége súlyos károkat okozott könyvtárainknak. Beázott többek közt a XVII. kerületi Újlak utcai könyvtár, a Havanna lakótelepi könyvtár és a rákosszentmihályi könyvtár is. Volt, ahol "csak" a könyvek, a videokazetták áztak halomra, Szentmihályon a pénztárgép is..

A Közalkalmazotti Tanácsban elnökváltás történt. Az új elnök: Kelemen Tamás.

A kőbányai nagy könyvtár nagy átszervezése. A szervezet átalakítása több napos kemény munkával járt együtt: falakat tologattak, állományt rendeztek át a kőbányai könyvtárosok. Az okok elsősorban szakmaiak; az eddigi felépítés "klasszikus" volt: gyermekkönyvtár, felnőttkönyvtár, AV-részleg, olvasóterem stb. Az új szervezet funkcionális: kölcsönzés és tájékoztatás.

Az Ellenőrzési Csoport megkezdte az 1991-es létszám-megállapítás eredményezte változások felülvizsgálatát a hálózatban. Eredmény az őszi folyamán várható.

Összeállította:

Somogyi József

KITÜNTETÉSEK, JUTALMAZÁSOK

 Pro Bibliotheca Civica

Karbach Erika

Tverdota Miklósné dr.

Karbach Erika két szakaszt töltött könyvtárunknál: az egyetem elvégzése után öt évet, majd 1986-tól mind a mai napig. Különösen a második szakaszban kifejtett tevékenysége indokolja, hogy ezzel a legmagasabb belső kitüntetéssel ismerjük el teljesítményét.

Vezetése alatt a Szociológiai Dokumentációs Osztály bevezette a korszerű technológiát, s könyvtárunk országos szakkönyvtári információs szolgáltatásait a használók igényeinek folyamatos érvényesítésével korszerűsítette. Ennek során számos és nem kis nehézséggel birkózott meg, s külön elismerést érdemel, hogy a felmerült akadályok láttán nem hátrált meg, hanem mindig megkereste leküzdésük módját. Sikerült munkatársait is érdekeltté tenni ebben a nagy vállalkozásban, s irányítása alatt az osztály nagymértékben hozzájárult a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár használói és szakmai körökben való elismerésének fokozásához.

Érdemei közé kell sorolni azt is, hogy sikerült igen jó kapcsolatot kialakítania a szociológiai szakterület vezető intézményeivel és szakembereivel. Ennek nyomán könyvtárunk több forrásból is kapott kiegészítő anyagi támogatást szociológiai szakkönyvtári feladatainak ellátásához.

Innovációs tevékenysége eredményeképpen racionalizálta a szociológiai szakirodalom feldolgozását, alapozva a külföldi anyag CD-ROM-on való használatára. Ami a hazai anyag feltárásához szükséges szoftvert illeti, ő és a vezetése alatt álló osztály munkatársai jelentős mértékben közreműködtek abban, hogy sikerült ezt a programot olyan szintre fejleszteni, hogy alkalmassá vált könyvtárunk egyéb adatbázisainak a kezelésére is. Sőt lehetővé vált az is, hogy ezen adatbázisokat az ország számos más könyvtárának is rendelkezésére bocsássuk.

A Szociológiai Dokumentációs Osztályon az igényekhez és a lehetőségekhez illeszkedő kiadványi és szolgáltatási programot valósított meg, felszámolva a régóta húzódó restanciákat is.

Kiss Jenő
főigazgató

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban annak munkatársi magnak egyik kiemelkedő képviselője, amely az elmúlt évtizedek során a lehetőségek és adottságok optimális felhasználásával létrehozta a szolgáltatásait és szemléletét tekintve korszerű közművelődési könyvtárat.

A vezetése alatt álló kőbányai könyvtár a legjobb működési feltételekhez jutott, s ő ezekkel a feltételekkel kiválóan sáfárkodott. Hálózatunk legváltozatosabb szolgáltatási kínálatát hozta létre, s a könyvtár hatókörét messze a kerületi határokon túlra juttatta. Vezetése alatt a könyvtár nem csak a kőbányai társadalom szerves részévé vált, hanem vállalta a hálózati rendszerből következő feladatokat is, sőt országos szinten is szerepet játszott.

Munkájára egyaránt jellemző a hagyományos könyvtári értékek tisztelete valamint a korszerű szolgáltatások és megoldások bevezetése. Dinamikus könyvtárfejlesztési programot valósított és valósít meg.

Eredményesen és hatékonyan dolgozó közösséget alakított ki. Munkatársait sikerült a könyvtári szolgálat működtetése és fejlesztése érdekében motiválnia.

Igen jól működik együtt a könyvtár társadalmi környezetének politikai, gazdasági, kulturális szervezeteivel és intézményeivel, s képes az együttműködés során kialakult kapcsolatot a könyvtári szolgálat érdekében kamatoztatni.

A FSZEK valamennyi dolgozójának bizalmát és elismerését jelzi, hogy hosszú időn keresztül látta el közmegelédésre a szakszervezeti titkári funkciót; ennek során az intézetvezetés határozott és céltudatos tárgyaló partnerének mutatkozott.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete keretében kezdeményező szerepet töltött be a Köz-könyvtári Egylet létrehozásában; az itt kifejtett munkája növeli a FSZEK szakmai presztízsét.

Kiss Jenő
főigazgató

Főigazgatói dícséret

- Bencsikné Kucska Zsuzsa VI. ker.
- a Gyermekkönyvtáros Műhely vezetéséért
- Csernus Lászlóné III. ker.
- a fiókkönyvtárban kialakított komplex közművelődési tevékenységért
- Dobrova Zsuzsanna XIX. ker.
- a munkatársi közösséget mozgósító, lendületes irányítói munkájáért
- Dorozsmai Béláné III. ker.
- a fiatal könyvtáros nemzedékre is ható, példamutató munkavégzéséért
- Farkas Györgyné Kötészet
- mindenkor precíz, lelkiismeretes munkájáért
- Fügediné Csóri Ágnes VII. ker.
- eredményes vezetői munkájáért
- Hucskóné Kovács Mária XXI. ker.
- a Családi Könyvtári Műhely vezetéséért
- Jakab Andrásné Pénzügyi oszt.
- nyugdíjba vonulása alkalmából
- Kakas Istvánné XIII. ker.
- megújulásra mindenkor kész, fáradságot nem ismerő több évtizedes szakmai munkájáért
- Karakasné Kőszegi Katalin XIII. ker.
- a gyermekolvasókért végzett kiemelkedő szakmai és szervező munkájáért
- Lajos Henriette XVIII. ker.
- változó munkakörökben is megbízható, egyenletes teljesítményéért
- Mezeiné Nagy Mariann XIX. ker.
- felelősséggel és megbízható önállósággal végzett munkájáért
- Mészáros Júlianna XV. ker.
- Újpalota gyermekeiért végzett szeretetteljes és áldozatkész tevékenységéért
- Pesti Ernő Olvasószolgálati Főoszt.
- az irodalmi analitikus bibliográfia számítógépes változatának létrehozásáért
- Ráczné Forgács Anita XI. ker.
- a kerületi helyismereti munkában végzett sokoldalú, színvonalas tevékenységéért
- Rákosi László Nyomda
- a vállalkozási tevékenység eredményessége érdekében kifejtett megbízható munkájáért
- Samu Gizella XII. ker.
- több évtizedes, eredményes könyvtári pályafutása elismeréséül
- Schellinger Zsuzsanna Szerzeményezési Főoszt.
- a számítógépes feldolgozásra való átalításban nyújtott kimagasló teljesítményéért
- Sipos György Budapest Gyűjt.
- a kiadványok előkészítésében végzett színvonalas munkájáért
- Szolnoky Pálné Olvasószolgálati Főoszt.
- az ideai raktárrendezés során végzett kiemelkedő munkájáért

- Tamási Júlia V. ker.
- megbízható és jó színvonalú szervező-irányító munkájáért
- Téri Tiborné I. ker.
- a gyermekolvasók között végzett közösségformáló- és megtartó tevékenységéért
- Tóth Jánosné X. ker.
- a kölcsönzési csoport munkájában és a házhozszállításban vállalt megbízható munkájáért
- Tömör Mária IX. ker.
- évtizedek óta kimagaslóan végzett könyvtárosi munkájáért
- Török Györgyné II. ker.
- az állományalakításban kifejtett kiemelkedően gondos és körültekintő munkájáért
- Várhalmi Lászlóné XVIII. ker.
- magas színvonalú könyvtárosi és vezetői tevékenységéért
- Vincze Mária XVI. ker.
- gyermekkönyvtárosként és fiókvezetőként egyaránt kitűnően végzett munkájáért
- Vitéz Miklós Csabáné XI. ker.
- a könyvtár átalakítása során nyújtott magas színvonalú szakmai és szervező munkájáért.

Jutalom a vezetői munkáért

Kiemelkedő vezetői munkáért rendkívüli jutalom:

- Katsányi Sándor Olvasószolgálati Főoszt.
Kovács Györgyi IX. ker.
Kovács Verona III. ker.
Gerő Péter Számítógépesítési oszt.
Sáfár Katalin VIII. ker.

A Könyvtári Nyílt Napot bezáró Gálaest: Gőr Nagy Mária Színitanodája (a Grease c. musicalből).

Személyi hírek

Á t h e l y e z é s:

Mészáros Ildikó könyvtárost a VI. ker. főkönyvtárból az V. ker. főkönyvtárba.

Ú j s z ü l ö t t:

Hont Péternek (VII. ker.) Gergely Milán nevű kisfia született. A szülőknek és a fiúcskának jó egészséget kívánunk!

Polónyi Péter 1931 - 1993

Olyan embert búcsúztatunk, aki már több mint húsz éve megvált könyvtárunktól - jogilag! - s aki körül az érzelmi viharok, legendák még sokáig fennmaradnak.

Polónyi Pétert 1957-ben helyezték a FSZEK-be "büntetésül". Talán ő sem gondolta akkor, hogy számára az igazi fájdalom az lesz, amikor úgy érzi, hogy hálózatunkban nincs tovább hely a számára. Szenvedélyesen kötődött a könyvtárhoz.

Először a Bibliográfiai Osztály, majd a Budapest Gyűjtemény munkatársa lett. De igazán az olvasásszociológia vonzotta. 1963-ban a Bp-gyűjteményben bekövetkezett vezetőváltás miatt helyezték ki a Török utcai könyvtárba könyvtárvezető helyettesnek. Akkoriban már tanított a hálózat középfokú könyvtáros tanfolyamán, s úgy érezte, elengedhetetlen a fiatal könyvtárosok művelődésének megszervezése. Ebben az időben hályogkovácsmódon többen szerveztünk ifjúsági klubokat az olvasók számára, de nagyon sokan szívesen vettek részt a Péter által szervezett előadásokon, vitaesteken. Közben változatlanul végezte felméréseit, s így az OKT által kiírt pályázaton tanulmányával díjat nyert.

Az élet fintora, hogy ugyanazért a tanulmányért ismét "büntetésből" áthelyezték

az Andrássy úti könyvtárba - beosztottnak. S ekkor szerencséjére egy olyan vezető - Dávid Gyuláné - beosztottja lett, akit ő is elismert, s aki szinte anyai megértéssel próbálta mederben tartani Péter munkáját.

Polónyi Péter olyan személyiség volt, aki mindig polarizálta az őt körülvevő embereket; vagy nagyon szerették, vagy Közömbösnek nem lehetett mellette maradni! Vonzotta a fiatalokat - kollégákat és olvasókat egyaránt. Szerette az olvasószolgálatot, s baráti körét gyakran igénybe véve a könyvtárban nívós klubesteket, író-olvasó találkozókat rendezhettünk. Az összetartó kollektíva - tudom ma már nem divatos kifejezés - lehetővé tette, hogy végezhesse tovább olvasásszociológiai munkáját is. Úgy érzem, hogy ő is szerette ezt a könyvtárat, barátjának érezte munkatársait.

1969-ben Dávidné nyugdíjazása miatt a könyvtár dolgozói "szertefutottak". Az új körülmények között már nem találta helyét, s így 1970-ben megvált a könyvtártól.

Azóta sok év telt el, de ahányszor találkoztunk, mindig fájó szívvel beszélt arról, hogy el kellett mennie a FSZEK-ből.

Most már jövátelhetetlenül!

Weisz Sándorné

Szerkesztőbizottság

Tverdota Miklósné elnök
Katsányi Sándor felelős szerkesztő
Aknay Tibor, Bardócz Antalné
Csoma Mihályné, Havas Katalin
Varró Istvánné, Weisz Sándorné
Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

Megjelenik havonta
Ára: 10.-Ft
Előfizetési díj egy évre 120.-Ft
Készült a FSZEK sokszorosítóiban
Táskaszám: 93/320
Eng.szám: III/UHB/30/1981
ISSN 0139-1917